

KÖNYVISMERTETÉS

Julian L. Verbov:

HANDBOOK OF PAEDIATRIC DERMATOLOGY

Martin Dunitz

2000, UK London

Paperback: 2002

ISBN 1-84184-222-2

A szerző a Royal Liverpool Children's Hospital forgalmas gyermekbőrgyógyászati ambulanciáján dolgozva gyűjtötte össze a legtipusosabb, leggyakrabban előforduló bőrgyógyászati megbetegedések eseteit. A könyv egy atlasz, ami kétszáz oldalon, több mint 500 színes ábrával illusztrált, értékes gyermekbőrgyógyászati ikonográfia.

A szerző az újszülöttkori, kisdedkori, kisgyermekkori és serdülőkori klinikai képeket demonstrálja, sajátos, gyakorlati vonalvezetésben.

A klinikai képek alá rövid, néhány soros összefoglalót nyújt a kórkép lényegéről, vagy a tünetek sajátosságairól, legjellemzőbb ismérveiről. Nem tér ki a pathomechanizmusra, de több helyen ismerteti az adott beteg kórképének egyéni sajátosságait.

11 főbb fejezetben, azokat kisebb egységekre bontva, tekinti át a gyermekbőrgyógyászat legfontosabb területeit.

Az újszülöttek bőrbetegségei után az atopias dermatitis és egyéb dermatitisek, majd a fertőzések következnek.

Külön tárgyalja a papulosquamosus kórképeket, valamint a pelenkás régió tüneteit.

A haj-köröm anomáliák, anyajegyek és egyéb malformációk, kötőszöveti megbetegedések, vascularis és gyógyszer eredetű exanthemeák, örökletes betegségek, bullosus, mastocytá és szájjüregi kórképek után az acné, fényexanthemea és pigmentációval társuló gyermekbőrbetegségekből ad rövid áttekintést.

A könyv értékes és jól használható illusztrációs anyaga segítség minden gyermekbőrgyógyászati kórképekkel találkozó kollega, elsősorban gyermekgyógyász és bőrgyógyász klinikus számára, de szívesen forgathatják a bőrgyógyászati szakvizsgára készülő orvosok is, tudásuk és felkészültségük ellenőrzésére.

Kárpáti Sarolta dr.

Wahlberg J. E., Elsner P., Kanerva L., Maibach H. I. editors:

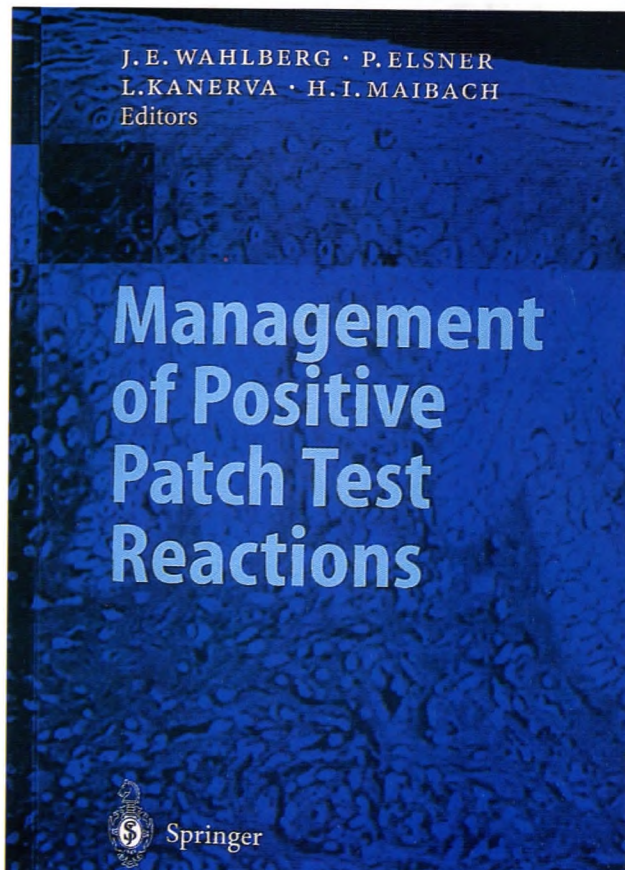
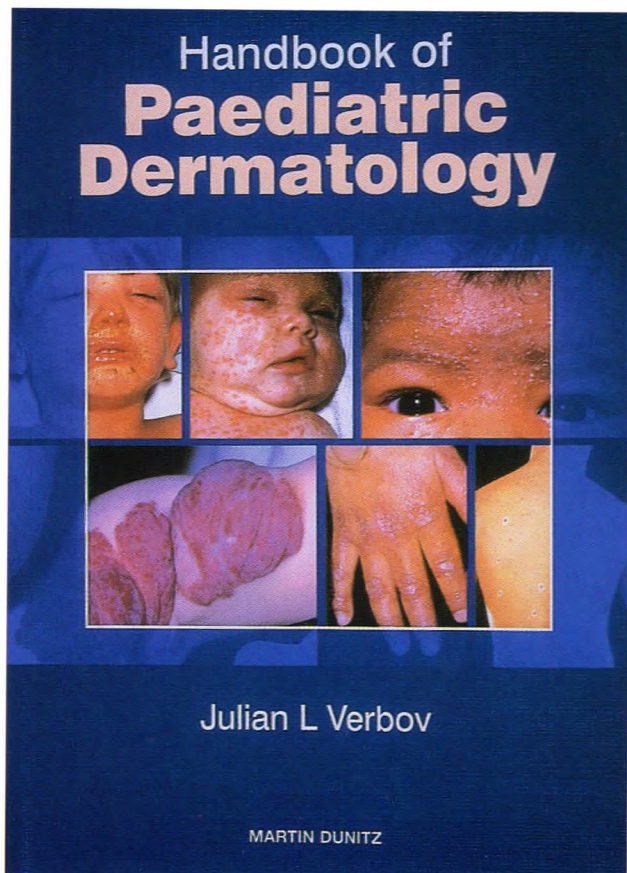
MANAGEMENT OF POSITIVE PATCH TEST REACTIONS

Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2003

ISBN 3-540-44347-9

A könyv neves szerző- és szerkesztői gárdája az epicutan tesztek végző és értelmező allergológus bőrgyógyászok gyakorlati kérdéseire csoportosítja válaszait. A javasolt epicutan tesztsor allergénjeit egyenként tárgyalva részletezi a tesztanyag kémiai jellemzőit, a tesztkoncentrációt, a használható vívőanyagot, az allergén provokálta klinikai kép jellemző tüneteit, megjelenés formáit, az előfordulási lehetőségeket, valamint az expozíció elkerüléséhez összeállított javaslatokat, a keresztreaktivitás következtében számításba jövő egyéb allergénhatásokat és a túlérzékeny beteg számára összeállított alternatív lehetőségeket.

A rutin tesztsor allergénjei között a fémeket (kobalt klorid, nikkell szulfát, nátrium dikromat), a gumikemikáliákat (thiuram mix, mercapto mix és a mercaptobenzthiazol) az első fejezetek ismertetik. A további fejezetek a konzerválószeresek közül a diazolidinyl és imidazolidinyl urea, valamint a Quaternium 15, és a formaldehid mellett a methylchloroisothiazolinon és a methylisothiazolinon (3:1 keverék mint Katon CG) allergéneket is a fenti felsorolt részletességgel tárgyalja. A konzerválószeresek között viszonylag új allergéneket is-

merteti a methyldibromoglutaronitril (Euxyl K 400) 1990-es évektől elsősorban kozmetikumokban történő felhasználása során észlelhető szenzibilizáló hatását. Természetesen megtalálhatjuk a konzerváló szerek között a parabent és a thiomersalt is.

A parfümök és illatanyagok között a perubalsam (utóbb már Myroxylon pereirae névvel jelölve) és a fragrance mix allergen jellemzői részletezettek. Mindkét allergén tesztelesek, elsősorban negatív eredményű tesztek esetében javasolják az illatosított kozmetikum ROAT (repeated open application test) tesztjét is elvégezni a beteg alkarján a biztonságos felhasználás érdekét figyelembevéve.

A steroid kontakt allergének között a budesonid, a tixocortol pri-valat és a hydrocortison-17 butylat paramétereit találjuk meg. A fejezet különlegesen jó gyakorlati adata a részletezett keresztreaktivitások felsorolása.

A helyileg használható gyógyszerek és adalékanyag allergének között a benzocain, a cetylstearyl alkoholt, a clioquinol, az ethylen-diamin dihydrochlorid, a neomycin sulfat, a propylenalkohol és a lanolin jellemzőit olvashatjuk. A növényi kontakt allergének felsorolásakor a kolofonium, a primin és a sesquiterpen lacton mix mellett az urushiol (Toxicodendron radicans allergénje) adatait is megtalálhatjuk. Az utolsó fejezet az epoxy gyanta, a p-phenylenediamin (PPD) és a tosylamid/formaldehid gyanta allergének jellemzőit ismerteti.

A témakör 27 ismert szakembere által összeállított kézikönyv naprakész adatait az egyes témaköröket követő irodalmi jegyzék alapján tovább követhetjük.

A kiadvány igen fontos gyakorlati segítséget ad gyakorló bőrgyógyászoknak, bőrgyógyász-allergológusoknak napi munkájuk során az allergén azonosításban és a prevenció igen fontos feladatában.

Temesvári Erzsébet dr.

Ingeborg Freudenthaler:

DER ZUFRIEDENE PATIENT

Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2002

(Internet: <http://www.springer.de/medizin>)

ISBN 3-540-42909-3, 137 oldal

Az „elégedett beteg” minden orvos és egészségügyi intézmény álma. Ingeborg Freudenthaler praxis-menedzsment elvek alapján íródott könyve lépésről lépésre vezet rá olvasóját arra, hogy okos szervezéssel, megfelelő ösztönzésekkel és önkritikával, a praxis adta feladatok helyes elosztásával jelentősen növelhetjük betegeink elégedettségét. Az orvos mint „szolgáltató-menedzser”, a beteg mint „vevő” szellemében fogant mű nagy hangsúlyt fektet az egészségügyi szolgáltatások minőségbiztosítására. A témát öt nagyobb fejezetre tagolva ad javaslatokat a praxisban dolgozók (vezető és beosztott orvosok, asszisztensek, nővérek, segédszemélyzet) feladatainak áttekinthető elosztására, szervezésére, a szabadságok, iskoláztatás egyeztetésére, a dokumentumok megfelelő tárolására, frissítésére, a műszerek karbantartására, a beszerzés, beszállítás, sőt a kutatási feladatok megszervezésére is. Alapelve, hogy az elégedett beteget kitermelő, olajozottan működő praxis alappillére az elégedett beosztott, így a személyzet problémáit, javaslatait felmerő kérdőívet is bemutat. A könyvben található 45 táblázat – a gyors áttekinthetőség jegyében – részben a gyógyító munka és a személyzeti kérdések optimális szervezésére, részben a praxis bemutató betegjátékosztatókra és a betegek véleményét feltérképező kérdőívekre ad példát. Bár a könyv célja elsősorban a kisebb-nagyobb privát praxisok problémáinak kezelése, tanácsai, javaslatai hasznosnak bizonyulhatnak az állami egészségügyi intézményekben is. Gyakorló orvosoknak és egészségügyi menedzsereknek különösen hasznos olvasmány.

Pónyai Györgyi dr.

Lachapelle J.-M., Maibach H. I.:

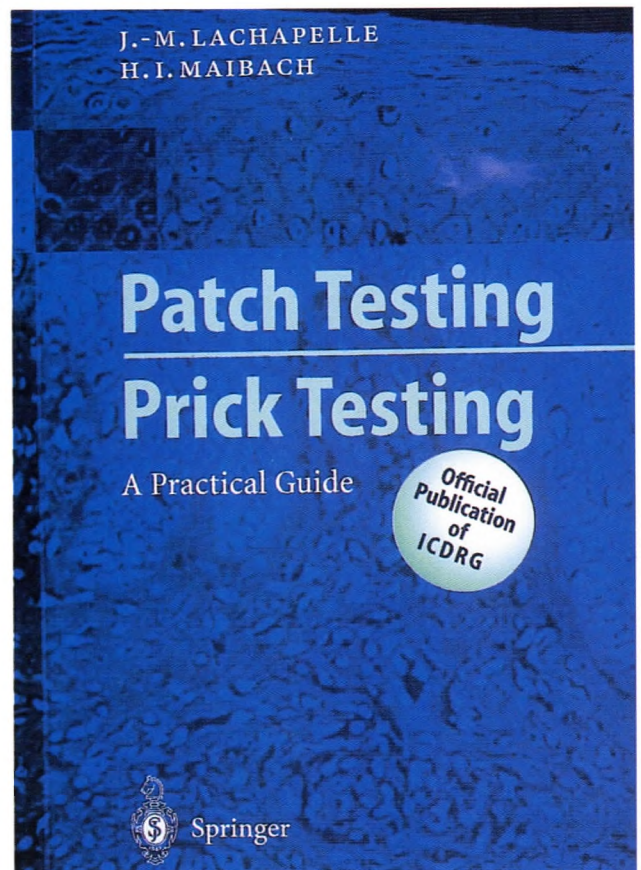
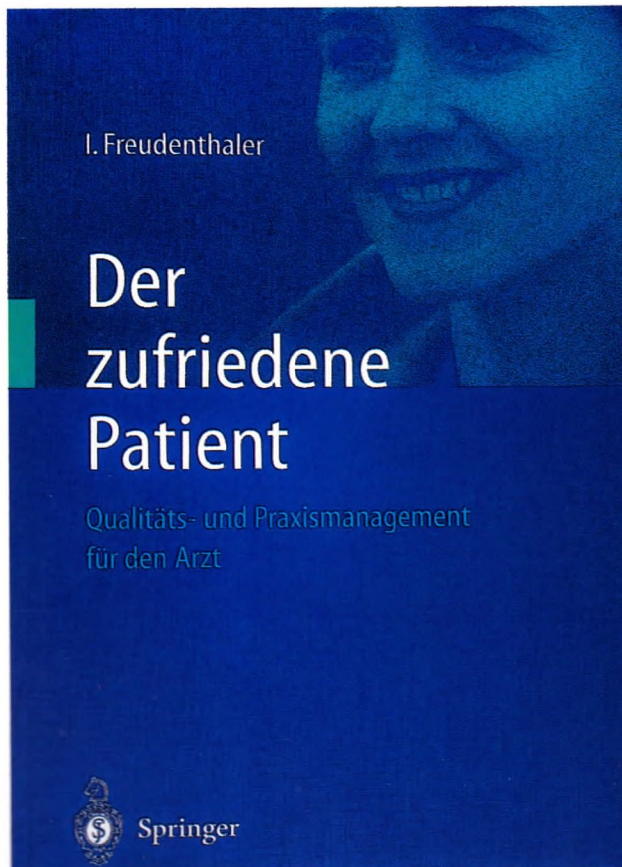
PATCH TESTING AND PRICK TESTING

A Practical Guide

Springer-Verlag Berlin Heidelberg, New York 2003

ISBN 3-540-44349-5

Az ICDRD (International Contact Dermatitis Research Group) hivatalos állásfoglalását tartalmazó könyv a Sigfried Fregert 1974-es „Manual of Contact Dermatitis” Munksgaard kiadó által közzétett

kézikönyvének aktuálissá tett modern változata. A kiadvány adatai a North American Contact Dermatitis Group véleményét és előírásait is tükrözi.

A könyv szerzői a témakör legelismertebb tudományos képviselői, akik a bőrtesztek gyakorlati kérdéseit igen nagy hozzáértéssel részletezik.

A bevezető fejezet az epicutan teszttel vizsgálható bőrgyógyászati betegségeket (természetesen elsősorban az allergiás kontakt dermatitist, valamint a szerzők szerint bevezetett új nomenklatura szerint az „allergiás kontakt dermatitiszindróma”-t) és a tesztelésre alkalmas klinikai formákat sorolja fel. Önálló fejezet foglalkozik a kéz dermatitisz klasszifikációjával és a tesztelés ettől függő felhasználhatóságával.

A további fejezetek az epicutan teszt metodikai kérdéseit részletezik, a rögzítési alternatívák, a kontakt allergének gyártói, valamint a kontakt allergének stabilitási adataival. Az epicutan teszt befolyásoló tényezői közül a corticosteroid, antihistamin és immunomoduláns terápiák mellett az UVB besugárzás befolyásoló lehetőségeire is felhívják a figyelmet. A tesztelést az ICDRG véleményét tükrözve terheseken semmiféle indikációval nem tartják kivitelezhetőnek. Természetesen kitérnek a gyermekkori tesztelhetőség kérdéseire is. Számos nagyon fontos rész kérdés között ugyancsak nagy jelentőséget tulajdonítva felsorolják a leolvasási idők kritériumait, többek között a nagy jelentőségű azonnali reakciók értékelését (20-30 perc) és a 7. napi értékeléskor tapasztalható reakciók értelmezési lehetőségeit is, továbbá az oclusus felvitel optimális idejéről is nyilatkoznak. A bőrreakciók értékelésekor további instrukciókat adnak az + (pozitív), a pustulosus (follucularis és diffus), valamint az irritatív bőrválaszok értelmezésére. Külön fejezetekben szerepelnek a fals pozitív, fals negatív, bőrreakciók, a „compound” allergia és a kereszt reakciók, valamint a teszteléskor tapasztalható mellékhatások jellemzői. Ez utóbbi témakörhöz kapcsolódóan a tesztek során kialakult „aktív szenzitizáció”, és a szerzők által ma már „excitált bőr szindrómaként” értékelt „angry back” tünet új megközelítésben tárgyal.

A jelenleg használatos epicutan tesztsorozatot 20 javasolt és 14 kiegészítő kontakt allergénre osztják. A tesztsorozatok összeállításában igen meglepő, hogy az alap sorozat már tartalmazza a budsonid és tixocortol ivalat steroid kontakt allergéneket, ugyanakkor a

kobaltklorid, a sesquiterpen lacton mix és a propylenglycol a kiegészítő lista tagja lett.

A különböző ajánlott allergén sorok elsősorban foglalkozások szerint csoportosítottak.

A fotopatch test ajánlott allergénjei is bővültek, a rutin teszteléshez javasolt 10 allergén mellé ún. adicionalis tesztek is részletezettek. A teszt metodikai leírásában és értékelésében új információk nem találhatóak.

Különálló fejezetet szentelnek az atopiás betegek tesztelésének, a tesztelhetőség kritériumainak, az inhalatív allergének patch teszt lehetőségeinek és a rutintól eltérő reakció értékelésnek, beleértve a várható fals reakciók és a relevancia kérdés értékelésének.

Az alternatív in vivo tesztek felsorolása mellett a felhasználási indikációk és a metodikai kérdések is megtalálhatók.

A pozitív tesztreakciók klinikai relevanciájának megítélése, a környezeti és foglalkozási kontakt allergének felderítésére irányuló anamnézistől a provokáló allergének kémiai analíziséig terjedve egy teljes fejezetet tölt ki.

A könyv második fejezete a Prick tesztek felhasználhatóságát részletezi az azonnali reakciókat provokáló kontakt allergének szempontjait figyelembe véve. Ez az igen modern metodikai könyv e fejezetben elsősorban a contact urticaria syndroma témakörrel foglalkozik. A mechanizmust illetően ismét visszatér az immunológiai, nem immunológiai contact urticaria mellett az ismeretlen mechanizmusú contact urticaria fogalomköré is. E témához kapcsolódóan, elsősorban a foglalkozási expozíciók figyelembevételével a protein kontakt dermatitisz témakör is részletezett. A metodikai fejezet a Prick teszt gyakorlati kérdésein túl az alternatív variációkat is felsorolja (Prick by Prick, scarifikációs teszt stb.).

A könyv utolsó fejezeteként a szerzők a gyógyszer „adverse” reakciók történeteinek diagnosztikai lehetőségeire adnak választ.

A 189 oldalas, 37 színes klinikai képet és 42 táblázatot tartalmazó könyv naprakész adatokkal nyújt segítséget a bőrteszteket végző bőrgyógyász, bőrgyógyász-allergológus orvosoknak, és ezt a gyakorlati témát rangjának megfelelő szintre nemcsak a szerzők nemzetközi elismertsége, hanem a fejezetekhez kapcsolódó, a modern immunológiai kutatási eredményeken alapuló információk is emelik.

Temesvári Erzsébet dr.

BŐRGYÓGYÁSZAI
ÉS VENEREOLÓGIAI SZEMLE

A MAGYAR DERMATOLÓGIAI TÁRSULAT
HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

Szerkesztőség címe: 1085 Budapest, Mária u. 41.

Internet: www.derma.hu

E-mail: huderm@bor.sote.hu

BŐRGYÓGYÁSZAI
ÉS VENEREOLÓGIAI SZEMLE

OFFICIAL JOURNAL OF THE HUNGARIAN
DERMATOLOGICAL SOCIETY

Address of editorial board: 1085 Budapest, Mária u. 41.

Internet: www.derma.hu

E-mail: huderm@bor.sote.hu